

Kontrola dewiz nie uratowała sytuacji Dewaluacja belgi była nieunikniona Utworzenie „kasy wyrównawczej“

BRUKSELA, 30.3. (PAT). — Już w czwartek wskutek zamknięcia giełdy brukselskiej było wiadome, że dewaluacja franka belgijskiego została zdecydowana, lecz liczone jeszcze na to, że rząd wobec ogromnej niepopularności tego kroku w kraju, znajdzie jakieś inne wyjście z niezwykle ciężkiej sytuacji gospodarczej. Wszystkie te wątpliwości wyjaśniła w dniu dzisiejszym kategoryczna deklaracja rządu.

Nie mówi ona o konieczności przeprowadzenia dewaluacji, lecz stwierdza, że istnieje ona już od kilkunastu dni, to jest od chwili, gdy premier Theunis wprowadził ograniczenia dewizowe. Kurs dewiz notowany na giełdzie brukselskiej i zagranicą, był zupełnie inny i dlatego też nowy rząd stał się właściwie wobec faktu dokonanego.

Kontrola wymiany dewiz obcych — oświadczył van Zeeland — wprowadziła faktycznie dwie monety: jedna miała obieg w kraju, druga zagranicą. Kontrola ta nie wstrzymała jednak ucieczki kapitałów z kraju. Belgia straciła do szczytu 485 milionów franków. Jednocześnie sytuacja banku belgijskiego z każdym dniem była coraz poważniejsza. W ostatnim okresie alarmujące wiadomości co

raz częściej się powtarzały o tym lub innym banku. Jednocześnie publiczność zaczęła wycofywać swe wkłady, co zmuszało banki do odwoływania się o pomoc do instytucji emisyjnej. Z tego też powodu państwo musiało kilkakrotnie interweniować w ub. tygodniu, by uniknąć groźnych wypadków. Rząd został w ten sposób postawiony w chwili uformowania się wobec deprecjacji franka na rynkach zagranicznych. Po nieważ było niemożliwym obronić franka belgijskiego zapomocą dotychczasowych metod, zdecydowano się porzucić definitywnie dotychczasowy paritet.

Starając się o doprowadzenie do ponownej równowagi głównych walut światowych, przez układ międzynarodowy, Belgia przeprowa-

dzi tymczasem prowizoryczną stabilizację, przez belgijski bank narodowy, który będzie kupować i sprzedawać waluty zagraniczne wzamian za swoje bilety za pośrednictwem specjalnej „Kasy wyrównawczej wymiany pieniędzy“. System ten zostanie już wprowadzony w życie począwszy od najbliższego poniedziałku.

Kasa wyrównawcza wymiany pieniędzy posiadać będzie bardzo szerokie pole działania. Pokrycie złotem franka belgijskiego zostanie rewaluowane prowizorycznie na podstawie deprecjacji o 25 proc. w stosunku do poziomu dotychczasowego. Wynik tej rewaluacji będzie oddany przez bank belgijski do dyspozycji państwa i posłuży częściowo do zasilenia „kasy wyrównawczej wymiany“.

Reakcja zagranicy na dewaluację belgi

PARYŻ, 30.3. (PAT). — Deklaracja nowego rządu belgijskiego i jego program polityki walutowej wywarły poważny wpływ na obroty giełdy paryskiej, gdzie spekulacja giełdowa przybrała na sile. Równocześnie zaznaczyła się poważna zniżka rent i obligacji francuskich, a z drugiej strony zwykły papierów między narodowych.

We francuskich kołach giełdowych twierdzą jednak, że jakkolwiek upadanie sytuacji monetarnej Francji do sytuacji Belgii jest nieusprawiedliwione. Koła te zapewniają, iż wszystko pozwala przypuszczać, że dzisiejsza nerwowość giełdy paryskiej spowodowana została warunkami psychologicznymi i posiada charakter przejściowy.

Zdaniem agencji Havasa zaawerszenie jest wysuwać jakiegokolwiek wniosku co do rezultatów, jakie wywołać może eksperyment belgijski — zarówno z punktu widzenia belgijskiego, jaki międzynarodowego.

Omawiając sytuację giełdową, „Information Financiere“ pisze:

— Nigdy nie przywiązywaliśmy zbyt wielkiego znaczenia do tego, co zwykło się nazywać „blokiem złota“. Bank francuski nie ma wspólnego z fluktuacjami walut zagranicznych, niezależnie od ich charakteru. Eksperyment belgijski interesuje obywateli Francji tylko o tyle, ponieważ chodzi tu o kraj sąsiedni i zaprzyjaźniony.

KLĘSKA FRANCJI

BERLIN, 30.3. (PAT). — Giełda berlińska silnie zareagowała na zapowiedzianą dewaluację belgijską. Poszczególne papiery spadły znacznie.

Przewidując tu niekorzystny wpływ zarządzenia rządu belgijskiego na eksport niemiecki. Dla Niemiec, jak również dla innych krajów, dewaluacja belgijska będzie nowym obciążeniem na rynkach międzynarodowych.

„Deutsche Allg. Ztg.“ pisze, że odstąpienie Belgii od bloku złota oznacza zarazem porażkę Francji, która może pociągnąć za sobą dalsze rozluźnienie stosunków finansowych i gospodarczych między temi krajami.

Wojna wybuchnie nagle po kilku dniach napięcia politycznego

RZYM, 30.3. (PAT). Podsekretarz stanu w ministerstwie wojny gen. Baistrocchi wygłosił w piątek w senacie mowę, w której oświadczył m. in.:

— Nie można przewidzieć, kiedy wybuchnie wojna, można jednak stwierdzić, że wybuchnie ona nagle prawie niespodzianie, t. j. zaledwie po kilku dniach napięcia politycznego. Stąd też rodzi się konieczność zarządzeń, które uchronią przed zaskoczeniem i przed ujemnym inicyjatywy przez nieprzyjaciela.

Mówiąc o charakterze maistrowym przyszłej wojny, gen. Baistrocchi oświadczył, że proces motoryzacji armii włoskiej jest w pełnym toku. Rok bieżący — mówił generał — będzie rokiem ciężkiego czołgu oraz lekkiego wozu pancernego. Wszystkie zamówienia wykonane będą w przemyśle krajowym. Naród włoski, który z dumą mówi dziś o dywizjach Gavinana i Peloritana, z taką samą dumą mówi będzie niebawem o dywizji Sabauda.

Rozważając dalej konieczność dostosowania armii do jej nowych zadań, generał Baistrocchi przeszedł do zagadnienia dowództwa, stwierdzając, co następuje:

W obliczu Europy tak niepewnej, jaką jest ona obecnie, wybór dowódców obarcza szczególną odpowiedzialnością tego, kto kieruje wojskiem. Toteż wszelkie względy osobiste winny zniknąć wobec interesów ojczyzny. Skolei mówca oświadczył, że jednolite ministerstwo sił zbrojnych istnieje we Włoszech de facto i że przewyższa ono wszelkie trudności natury ogólnej i administracyjnej. Osoba Mussoliniego, który jest szefem trzech ministerstw — wojny, marynarki i lotnictwa, stanowi dostateczną rękojmię, że przygotowanie moralne i materialne armii odbywa się pod jednolitym kierownictwem.

W zakończeniu swej mowy gen. Baistrocchi oświadczył, że w kwietniu r. b. znajdzie się pod bronią 600 tys. ludzi, niezależnie od rocznika 1912, który trzymany jest w pogotowiu rezerwy.

RZYM, 30.3. (PAT). Włoska opinia publiczna ze stałą pogłębiającą się sceptycyzmem ocenia możliwość osiągnięcia porozumienia międzynarodowego na podstawie programu u-

stalonego w układach rzymskich i londyńskich. W miarę nadchodzenia do Rzymu coraz szczegółowszych wiadomości o postulatach niemieckich w dziedzinie zbrojeń, możliwości porozumienia — zdaniem rzymskich kół prasowych i politycznych — maleją.

Pesymizm włoskiej opinii publicznej podsyca jest nie tylko zmniejszenie szans zawarcia paktu nadunajskiego w sprawie Austrii, ale również daleko idącym programem Niemiec, w dziedzinie zbrojeń lotniczych, lądowych i morskich.

Niemcy przeciw Litwie Mały ruch graniczny z Litwą zawieszony

KRÓLEWIEC, 30.3. (PAT). Po demonstracjach ulicznych przed konsulem litewskim w Królewcu, w dniu 27 marca odbyła się wielka manifestacja w gmachu „Schlageterhaus“ przeciwko wyrokowi w procesie kowieńskim.

Do zebranego przeszło 20-tysięcznego tłumu przemawiali przedstawiciele różnych organizacji politycznych, w najostrejszy sposób potępiając postępowanie Litwinów.

Podobne zebrania manifestacyjne odbyły się we wszystkich większych i mniejszych miastach prowincji wschodnio-pruskiej, a nawet wsiach. Mieszkańcy miejscowości Anklam i Schaecken w powiecie Wystruń (Insterburg), powzięli przy tej okazji decyzję zmiany po litewsku

brzmących nazw tych miejscowości na: Hohenberge i Ellental.

RYGA, 30.3. (PAT). Z Kowna donoszą: Pisma podają, że władze niemieckie zawiesiły całkowicie mały ruch graniczny z Litwą. Wobec wielkiej różnicy cen różnych produktów spożywczych, a zwłaszcza mięsa, mały ruch graniczny był ożywiony i tłumy mieszkańców Tyłży korzystały z możliwości taniego zakupu mięsa na terenie Litwy. W dniu wejścia w życie zakazu szturmowej zatrzymali na moście powracających z mięsem, zabraniając im przeniesienia przez granicę zakupów. Mieszkańcy Tyłży rzucili mięso do Niemna.

Układ sowiecko-litewski Wznowienie tradycyjnej przyjaźni

RYGA, 30.3. (PAT). Z Kowna donoszą: Po powrocie ze Związku sowieckiego przewodniczący delegacji litewskiej, minister Aleksa oświadczył prasie, że głównym zadaniem delegacji litewskiej jest wzmocnienie i rozszerzenie stosunków ekonomicznych między Litwą i Sowiecami. Zawarty układ opiera się na zasadzie kom-

pensacji. Związek sowiecki zobowiązał się do zakupu stutysięcy świń litewskich i produktów rolnych. Litwa zaś ma nabyć tytoń, naftę, benzynę i węgiel. Wszystkie pisma podają obszerny komunikat litewskiej agencji telegraficznej, podkreślający „wzmocnienie tradycyjnej przyjaźni i stosunków politycznych między Litwą i Sowiecami“.

Litwa się zbroi Materiał wojenny z Francji

KRÓLEWIEC, 30.3. (PAT). „Koenigsberger Allg. Ztg.“ donosi, że Litwa w dalszym ciągu zakupuje materiał wojenny od Francji. Po zakupieniu 14 samolotów myśliwskich Litwa obsłałowała obecnie 12 samolotów bombo-

wych, zaś u firmy Lafitte 15 tanków i pewną liczbę holowników artyleryjskich. Francja nie udziela Litwie właściwego kredytu na te zakupy, ale zwiększa zato kontyngenty wwozowe na produkty litewskie.

O ułaskawienie Gorgonowej starają się jej obrońcy

KRAKÓW, 30.3. — Obrońcy Gorgonowej, adw. Mieczysław Ettinger z Warszawy, — dr. Aker ze Lwowa i adw. Woźniakowski z Krakowa, odbywają naradę w związku z akcją przedterminowego zwolnienia ich klientki z więzienia.

Gorgonowa skazana została na 8 lat więzienia. Darowanie części kary dotyczyć może tylko jednej trzeciej okresu, przeznaczanego na odcierpienie. Wynikało z tego, że Gorgonowa uzyska-

ć może wolność po upływie 64 miesięcy od chwili osadzenia w więzieniu. Ponieważ skazana znajduje się w zamknięciu od 40 miesięcy, przedterminowe zwolnienie jej jest jeszcze nieaktualne. Nastąpić to mogłoby tylko wtedy, gdyby p. Prezydent Rzplitej zechciał przychylić się do wniosku o ułaskawienie skazanej. Wśród adwokatów Gorgonowej panuje przekonanie, iż próba taka może być uwzględniona.

Redukcja urzędników w przemyśle śląskim

KATOWICE, 30.3. — „Współnota Interesów“ zwołana z dniem 1 kwietnia r. b. 192 urzędników. W tym samym terminie opuszcza swoje stanowisko 10 wyższych u-

rzędniców generalnej dyrekcji w Katowicach. Spółka Akc. „Godała“ wypowiedziała na ten dzień pracę 24 urzędnikom.

Szajka oszustów emigracyjnych z hersztem bigamistą naczelnym

WILNO, 30.3. — Dochodzenie w sprawie oszustw z certyfikatami palestyńskimi doprowadziło do zlikwidowania całej szajki oszustów, z krawcem Mowszą Zyskindem na czele, którego aresztowano w mieszkaniu krewnych w Oszmianie, dokąd uciekł z Wilna. Wieść o zatrzymaniu oszusta dotarła do 30-letniej Geni Szufjanowej, która ogromnie się niezadowolona, albowiem na krótko przedtem wzięła z Zyskindem ślub i wypłaciła mu 1.000 zł, za które mieli wyjechać do Palesty-

ny. Tymczasem z informacji prasowej wynikało, że Zyskind jest żonaty, a ponadto zamieszany w aferę z certyfikatami. Niewiele się namysławiając, Szufjanowa złożyła do policji skargę i wskazała kilka osób, które ją swatały z oszustem. W czasie śledztwa okazało się, że wymienieni przez Szufjanową osobnicy działali w porozumieniu z Zyskindem i stanowili bandę. W związku z tem aresztowano i żonę Zyskinda, która się podawała za jego siostrę, oraz kilku żydów

Ekshumacja zwłok 29 powstańców śląskich

KATOWICE, 30.3. — W Mysłowicach odbyła się ekshumacja zwłok 29 powstańców śląskich, poległych w walce o wolność Śląska w czasie powstań. Zwłoki powstań-

ców przeniesiono do wspólnej mogiły powstańców w Mysłowicach, a zarazem utworzono komitet, który zajmie się budową odpowiedniego grobowca.

Niema już w Europie dzikich pól

P. Eden, lord tajnej pieczęci, członek i przedstawiciel rządu brytyjskiego, opuszcza dzisiaj Moskwę po trzydniowym tam pobycie.

Znaczenie zarówno samych już tych pierwszych po wojnie odwie- dzin angielskich w Z. S. R. R., jak i przedmiot rokowań i także wygłoszonych otwarcie na przyjęciach przemówień, jest niewątpliwie i wyraźne:

— Anglia zgodna jest z Rosją w przekonaniu, że pokój Europy zabezpieczony być musi wszędzie równorzędnie, oraz że zabezpieczenie to musi być zbiorowe.

Hasłem jest tu znane zdanie p. Litwinowa z końca r. ub.

— Sprawa zabezpieczenia pokoju jest niepodzielna.

Zdanie to znalazło następnie żywy oddźwięk, nie tylko od razu we Francji, ale także w rozmowach politycznych w Anglii w ciągu przebiegu burzliwego marca r. b. przed odwiedzinami w Berlinie i związaniem z nimi wahaniami, zgodnie zresztą, a raczej przedewszystkiem, z oświadczeniem angielsko-francuskim z 3.II.35, stającym na gruncie całokształtu bezpieczeństwa, co p. Litwinow imieniem rządu Z. S. R. R. podkreślił podziękowaniem złożonym przez ambasadorów sowieckich w Paryżu i w Berlinie.

Jeszcze dalej, niż uznanie niepodzielności sprawy bezpieczeństwa, idzie przyjęcie obecne także przez Anglię, wbrew wielu niechęciom poprzednim, zasady zbiorowego wysiłku na rzecz obrony pokoju.

Dlatego p. Litwinow na przyjęciu z 28-go b. m., w szeroko zakrojonej mowie politycznej, powiedział:

— Rząd Wielkiej Brytanii, zawarty dnia 3-go lutego 1935 porozumienie z Francją, wszedł już na drogę zbiorowej obrony pokoju.

Dlatego też p. Eden odpowiedział:

— Na zjeździe w Stresie zadaniem ministrów spraw zagranicznych, podobnie jak naszym zadaniem obecnie, będzie znalezienie wyjścia z trudności, w których obliczu znajduje się obecnie Europa, takiego, by mogło ono być poczytywane za słuszną i honorową dla wszystkich krajów, a jednocześnie odpowiadającą zasadom zbiorowego bezpieczeństwa, które wszyscy uznajemy.

Jednym słowem, porozumienie od Londynu i Paryża po Moskwę którego wyrazem są odwiedziny p. Eden'a i będą zapowiedziane już p. Laval'a w Moskwie, znaczą, wbrew niemieckim zamysłom wschodnim: niema już dzikich pól w Europie!

St. St.

Bolączka żydowska w Łodzi Żydzi pocieszają się jak mogą

A. Einhorn porusza sprawę wyborów miejskich w Łodzi („Hajnt“ Nr. 68):

— „Endeca nie może nacieszyć się swoim nowym oszustwem („szwin-

dlem“), Łódź. Łódź stała się dla czarnej sotni w Polsce sztandarem, hasłem. Łódź ożywia wszystkie krwiożercze serca obozu „Wielkiej Polski“ nadzieją, że już blisko jest ten szczytowy czas, gdy Łódź rozszerzy się po

Poszukiwanie skarbów na wyspie Cocos

CASABLANCA, 30.3. (PAT). Zawinił do Casablanki, pod flagą angielską, statek „Veracity“, udając się na wyspę Cocos.

Celem wyprawy, którą kieruje kapitan Farlan, po raz trzeci, jest ostatecznie dotarcie, do ukrytych jak głosi podanie na tej wyspie, w r. 1820—21 przez piratów, skarbów, przedstawiających wartość 25 milionów funtów szterlingów.

Załoga omawianego statku składa się z kapitana Arthura Mac Farlana, geologa, 2-eh inżynierów, 2-eh kobiet-żon członków załogi oraz 5-ciu marynarzy

techników.

Wyprawa jest bogata zaopatrzona we wszelkie niezbędne przyrządy. Kpt. Farlan wierzy niezłomnie w ostateczny i pomyślny wynik wyprawy, ponieważ już podczas drugiej podróży ekspedycji udało się odnaleźć pojedyncze sztuki złotych monet.

Czas trwania wyprawy określono na 18 miesięcy.

Wyspa Cocos należy do republiki Costa-Rica, która udziela wyprawie ochrony w postaci 10 żołnierzy. „Veracity“ udaje się po przez wyspy Kanaryjskie, wyspy Cap-Vert do brzegów Panamy.

Złoty jubileusz kapitaństwa

SIEDLCE, 30.3. (KAP). Ks. prałat Ignacy Jasiński, proboszcz parafii Korytnica Węgrowska, obchodził w tych dniach pięćdziesiątą rocznicę święceń kapłańskich. Jubilat otrzymał telegram z życzeniami i błogosławieństwem od Ojca św.

Proces redaktora „Strażnicy Harcerskiej“

Wczoraj zakończył się proces redaktora „Strażnicy Harcerskiej“ Baltazara Podhorskiego, który oskarżony był o zniesławienie Związku harcerstwa polskiego. Podłoże sprawy podaliśmy we wczorajszym numerze. Wyrok ogłoszony zostanie w poniedziałek

Potworna zbrodnia warjakti

PRAGA 30.3. (ATE.). W piątek wydarzyła się straszna zbrodnia zamordowania dziecka. Zona dozorcy, Marja Bezerowa, poprosiła lokatorkę, zamieszkałą w tym samym domu, niejaką Marię Bojtarową o zajęcie się jej dzieckiem, podczas gdy ona będzie przeprowadzała porządku.

W kilka godzin później zona dozorcy udala się do mieszkania Bojtarowej, aby zabrać dziecko. Drzwi były zamknięte. Po wyważeniu drzwi znaleziono dziecko ciężko poranione i w stanie beznadziejnym. Sprawczyńi strasznego morderstwa nie stawiało oporu podczas aresztowania.

Jak się okazało była ona umysłowo chorą i opuściła niedawno zakładu dla obłąkanych.